

Keer ten goede

Steeds duidelijker tekent zich de omslag in de conjunctuur af, die een eind maakt aan de langdurige periode van afzwakking van de conjunctuur (figuur 1). De DNB-conjunctuurindicator, die loopt tot en met januari 1994, toont op dit moment een omslag per september jongstleden en voor de maanden daarna een aarzelend herstel. De realisatie van de conjunctuur, afgemeten aan de productie in de verwerkende industrie, laat voor het eerst geen daling zien. Het beeld is nu, na de aarzelende signalen van de afgelopen maanden, hoopvol.

Tabel 1 laat zien wat de omslag impliceert voor de door de indicator voorspelde economische groei. De negatieve conjuncturele component van de groei neemt op termijn fors af, maar blijft vooralsnog negatief. Hierdoor is de totale groei in de industriële productie, die overigens veel sterker fluctueert dan die van

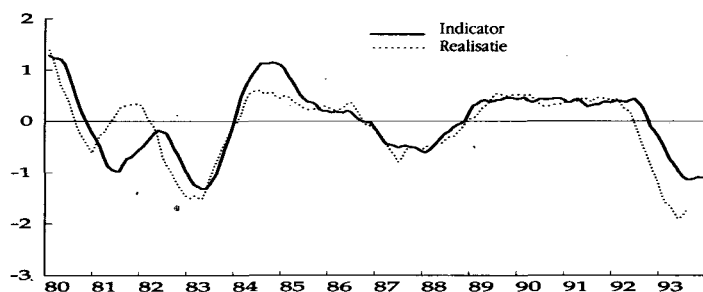
Tabel 1. Groei industriële productie in Nederland op maandbasis, in procenten

	jan 93	mei	sept	jan 94
Trend	1,5	1,5	1,5	1,5
Conjunctuur	-3,4 ^a	-3,6 ^a	-2,3 ^b	-1,4 ^b
Groei	-1,9	-2,1	-0,8	0,1

a. Op basis van realisatie.

b. Idem, geëxtrapoleerd op basis van de indicator.

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

het bbp, dit jaar nog negatief. Deze groei zal heel wat hoger moeten zijn om verbetering van de werkgelegenheid te bewerkstelligen.

Figuur 2 toont de componenten van de conjunctuurindicator. De IFO-indicator van de Duitse industrie, duidelijk de meest negatieve component van de afgelopen twee jaar, heeft zich gestabiliseerd. Herstel is waarschijnlijk aanstaande, gezien de door de Duitse voorspelinstituten verwachte groei van 1,5% in 1994, na een negatieve groei van dezelfde orde in 1993. De CBS-enquêtes naar de verwachte bedrijvigheid en de feitelijke orderontvangst alsmede de reële geld-

DNB

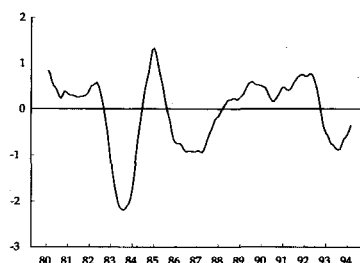
hoeveelheid dragen al geruime tijd in positieve zin bij aan de indicator. De verwachte omzet van NCM-polishouders bevat momenteel geen duidelijke informatie. De componenten onderstrepen het beeld van komend conjunctuurherstel.

Conclusie

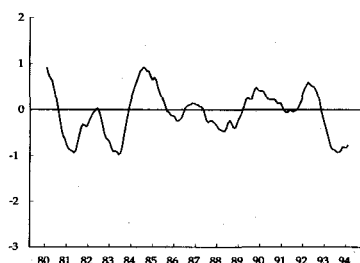
De DNB-conjunctuurindicator duidt op een herstel van de conjunctuur, dat waarschijnlijk al vorige maand is ingezet. Drie van de vijf componenten van de indicator tonen een opgaande lijn, terwijl de vierde op het punt staat om te slaan. Ook de realisatie laat een keer ten goede zien. De groei van de industriële productie zal naar verwachting pas in 1994 positief worden.

Figuur 2. Componenten van de conjunctuurindicator

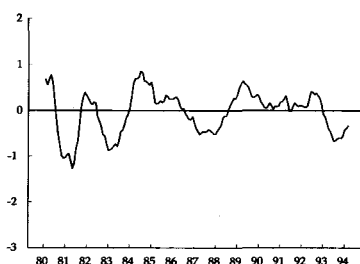
Reële geldhoeveelheid

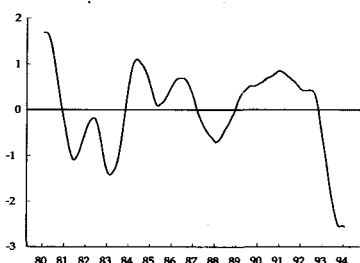
Verwachte bedrijvigheid

Feitelijke orderontvangst

IFO-indicator Duitsland

Verwachte omzet NCM-polishouders (geïnvverteerd)

